

Nr 689

Av fröken **Elmén m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 98, angående anslag för budgetåret 1956/57 till arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen m. m.*

Enligt arbetarskyddskungörelsen § 33 skall ångpannor, kokare, behållare eller andra kärl under tryck underkastas besiktning och provning, och enligt § 35 samma kungörelse skall lyftanordningar underkastas besiktning och provning samt tillfredsställande fortlöpande kontroll.

Anordnandet och begagnandet av ångpannor och hissar är vidare reglerat genom bestämmelserna i kungl. kungörelserna SFS 1919 nr 2301 samt av hissar SFS 1939 nr 783 med vissa ändringar i kungörelsen 1947 nr 742.

Vad hissar beträffar är f. n. inte mindre än sex tillsynsmyndigheter engagerade i besiktning av dessa. Tillsynsmyndigheten är ansvarig för besiktningen och skall för utövande av tillsynen anlita biträde av sakkunniga personer, hissbesiktningsmän, vilka skall godkännas av vederbörande yrkesinspektör. Hissbesiktningarna utövas av enskilda, till vilka ägare av hissar skall betala kostnaderna för besiktningar, som därefter skall kontrolleras av vederbörande tillsynsmyndighet, som är yrkesinspektionen, när det gäller hissar och lyftanordningar på arbetsplatser.

Vid nybyggnad av hiss blir gången i ärendet, att projekterande firman skickar konstruktionsritningar till hissbesiktningsmannen för kontroll, och därifrån går ritningen till yrkesinspektionen för vidare granskning och medgivande. Därmed blir kontroll på kontroll och tekniker kommer att granska teknikers arbeten, samtidigt som samma arbete med registrering, påminnelsekrivelser m. m. kommer att ske på flera håll, papper och skrivelser är på gång mellan uppdragsgivare, hissbesiktningsman och yrkesinspektion. Man kan inte bortse från att här blir ett dubbelarbete med åtföljande pappersexercis, som inte är rationellt och riktigt, framför allt i en tid då det är brist på tekniker.

För yrkesinspektionen, som har en mycket stor knapphet på personal, är detta ett omfattande och tidsödande arbete, vilket antalet registrerade lyftinrättningar visar.

År 1954 var antalet där registrerade hissar 11 306, därav antalet första besiktningar 1 582 och revisionsbesiktningar 8 278.

Registrerade övriga lyftinrättningar var 67 225, varav första besiktningar 6 672 och revisionsbesiktningar 32 249.

Under samma år var 500 besiktningsmän i arbete.

Man kan ifrågasätta riktigheten av att lagbestämmelser angående besiktning skall utövas av enskilda, som på grund av ersättning från uppdragsgivaren kommer att stå i en viss beroendeställning till denne.

Man kan vidare ifrågasätta om besiktningar, som är av mycket stor betydelse för förebyggande av olycksfall, skall vara något av ackordsarbete, där vederbörande besiktningsmans inkomster är beroende av antalet besiktningar.

Den private besiktningsmannen har inte heller befogenheter att verkställa omedelbar åtgärd, som t. ex. avstängning.

Vad besiktningen av ångpannor beträffar är den upplagd enligt samma principer, och uppstår även där en dubbelkontroll.

På s. 60 i propositionen framhåller departementschefen behovet av specialisering, och skulle vi i anslutning till det resonemanget vilja framhålla önskvärdheten av en specialinspektion för hissar och ångpannor, vilken antingen lägges som en avdelning under yrkesinspektionen eller som en fristående inspektion. Vid ett eventuellt förstatligande skulle den inkomst som nu uppbäres av enskild i stället erläggas till statsverket. Kontroll och besiktning bör handläggas och slutföras av en och samma institution, som också skulle ha tillståndsgivningen om hand.

Med anledning av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära om utredning beträffande besiktningar av ångpannor och hissar.

Stockholm den 4 april 1956

Brita Elmén

Martin Larsson
i Stockholm

Ture Königson

Stockholm 1956

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
160056